

Az Idősügyi interaktív életút-tanácsadó szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: Idősügyi interaktív életút-tanácsadó szakirányú továbbképzési szak (*Interactive life course counselling in affaires for the ageing*).

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Idősügyi interaktív életút-tanácsadó

3. A szakirányú továbbképzés besorolása:

3.1. képzési terület szerinti besorolása: társadalomtudomány

3.2. a végzettségi szint besorolása:

- *ISCED 1997 szerint: 5A*
- *ISCED 2011 szerint: 6*
- *az európai keretrendszer szerint: 6*
- *a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6*

3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

- *ISCED 1997 szerint: 312*
- *ISCED-F 2013 szerint: 0319*

4. A felvétel feltétele(i):

Legalább alapképzési szakon (BA) szerzett oklevél a következő képzési területek valamelyikén: agrár, bölcsészettudomány, társadalomtudomány, informatika, jogi és igazgatási, nemzetvédelmi és katonai; műszaki, orvos-és egészségtudomány, pedagógusképzés, sporttudomány, természettudomány, művészet, jogi és igazgatási, nemzetvédelmi és katonai, gazdaságtudományok, műszaki, művészetközvetítés; hitéleti végzettség.

5. A képzési idő félévekben meghatározva: 2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A képzés célja, hogy olyan szakembereket képezzen, akik a demográfiai trendek ismeretében innovatív szemlélettel megfelelő válaszokat keresnek az idősödés kihívásaira saját szakterületükön. Ismerik az idősügyi szociálpolitika irányvonalait, az aktuális vonatkozó jogszabályokat, a szociális innováció lehetőségeit, legújabb jogyakorlatait. Ugyanakkor az idősödés testi - lelki vonatkozásaira is rálátnak.

A képzés e tudásokon túl olyan készségeket is fejleszteni kíván, melyek szükségesek ahhoz, hogy a megszerzett elméleti tudásokat innovatív és mentálhigiénés szemlélettel lehessen a gyakorlati tevékenységekbe integrálni. A képzésben hangsúlyosan van jelen az egyéni tapasztalatok és tudások integrálása, valamint a kreativitás fejlesztése.

Az Idősügyi interaktív életút-tanácsadó tudása, képességei, attitűdje terén biztonsággal mozog az idősödés és innováció, az idősödéssel kapcsolatos szakpolitikák, a mentálhigiéné és projektmenedzsment ide vonatkozó területén. A végzett hallgató autonómiája és felelőssége tekintetében a felsorolt területeken a tanultakat integrálva végzi munkáját, interdiszciplináris, facilitátori, innovatív szemléletben, kompetencia határait betartva.

7.2. Szakmai kompetenciák:

Az Idősügyi interaktív életút-tanácsadó

7.2.1. Tudása:

7.2.1.1. Idősödés és innováció

- A hallgató megtanulta a Magyarországon és a világban zajló demográfiai változásokat és az ezekből fakadó kihívásokat.
- Megismerte az időskori funkcióvesztésből fakadó problémákat és ezek hatásait az életvitelre. Megismerte az akadálymentesítés legfontosabb modellprogramjait.
- Elsajátította az idősbarát települések jellemzőit, a legfontosabb megvalósult jó gyakorlatokat, az akadálymentesítés lehetséges útjait a települések szintjén.
- Megismerte az aktív idősödést támogató technikai megoldásokat. Felismeri a gondozásból fakadó kihívásokat, és az azzal összefüggő innovatív lehetőségeket.
- Megismerte az idősödéssel összefüggő legfontosabb innovációs lehetőségeket, modelleket, jó gyakorlatokat nemzetközi és hazai vonatkozásban.

7.2.1.2. Idősödéssel kapcsolatos szakpolitikák

- A hallgató ismeri az aktív idősödés fogalmát, az időspolitikához kapcsolódó főbb fogalmakat. Ismeri az aktív időskor és a generációk közötti szolidaritás elősegítését támogató szakmapolitikai programokat.
- Ismeri a hazai és Európai Unió nyugdíjrendszer alapjait, a nyugdíjbiztosítás főbb formáit, a szabályozás dilemmáit.
- Ismeri a tartós gondozáshoz kapcsolódó fogalmakat, a hazai tartós gondozási rendszer működését, kihívásait, valamint a gondozáspolitikai folyamatokat.

7.2.1.3. Mentálhigiéné

- A hallgató ismeri az idősödő szervezet jellemzőit, a leggyakoribb idősori fizikai és mentális betegségeket.

- Ismeri az élethosszig tartó személyiségfejlődés eriksoni modelljét, az egyes fejlődési szakaszok lényegi elemeit.
- Ismeri az időskorral járó markáns kihívásokat, és az ezekhez kapcsolódó legfontosabb időskori életfeladatokat.
- Ismeri a prevenció és az aktív idősödés fogalmát, felismeri ezek munkaerőpiaci jelentőségét.
- Ismeri a kiégés és az életközepi krízis fogalmait, a családi idős gondozás kihívásait, és az e területekhez kötődő legfontosabb prevenciós lépéseket.

7.2.1.4. Projektmenedzsment

A hallgató ismeri a mentálhigiénés szemléletű projektmenedzsment alapfogalmait, a feladatorientált menedzsergondolkodás lépéseit.

7.2.2. Képességei:

7.2.2.1. Idősödés és innováció

- A hallgató szakszerűen használja a társadalom előregedésével összefüggő fogalmakat. Képes a demográfiai folyamatokból fakadó, saját szakterületével kapcsolatos új kihívások felismerésére, értelmezésére.
- Képes az idős otthonában, közvetlen környezetében fellelhető, életvitelt, napi tevékenységet nehezítő építészeti akadályok felismerésére. Szakemberek segítségével képes az idős egészségi állapotának, funkcióvesztésének és a lakás akadályainak együttes figyelembevételével testreszabott akadálymentesítési megoldásokat kidolgozni.
- Képes az adott település idősödő barátságának kialakításában részt venni, egyaránt figyelembe véve az építészeti és szociális környezetet, az idősödő társadalom szükségleteit.
- Felismeri a technika és az internet használatának jelentőségét és lehetőségeit az idősök társadalmi integrációjában, gondozásában. Képessé vált arra, hogy felismerje, a technika a gondozottak és a gondozók számára is lényeges innovatív eszköz.
- Képes az idősödéssel összefüggő, innovatív lehetőségek felismerésére.

7.2.2.2. Idősödéssel kapcsolatos szakpolitikák

- A hallgató szakszerűen használja az aktív idősödés és az időspolitika alapfogalmait. Képes az aktív idősödéssel és generációk közötti kapcsolatépítéssel kapcsolatos helyi igények, lehetőségek feltérképezésére. Képes az aktív idősödést helyi szinten akadályozó tényezők felismerésére, a feltárt problémák önálló elemzésére.
- Képes a szociális biztonsággal kapcsolatos kihívások felismerésére, a problémák értelmezésére.
- Képes a tartós gondozási rendszer hiányosságainak, fejlesztési lehetőségeinek felismerésére. Képes saját szakmai szerepére reflektálni az idős gondozás vonatkozásában.

7.2.2.3. Mentálhigiéné

- A hallgató képes az idősődéssel járó speciális szükségletek és igények felmérésére a tervezési folyamatok során.
- Képes az időskori személyiségfejlődési szakasz sajátosságainak figyelembe vételére munkaterületén.
- Képes az időskori életminőséget befolyásoló tényezők felismerésére. Képes az életvezetéssel kapcsolatos problémák elemzésére.
- Képes a prevencióhoz és aktív idősödéshez kapcsolódó fogalmak gyakorlati alkalmazására, értelmezésére, a témához kötődő, saját munkaterületéhez kapcsolódó kihívások és lehetőségek azonosítására.
- Képes a kiégés, az életközepi krízis, a gondozási megterheltség rizikófaktorainak felismerésére, mindezek munkaerőpiaci hatásainak elemzésére.

7.2.2.4. *Projektmenedzsment*

A hallgató képes egy projekthez kapcsolódó igényfelmérés lebonyolítására, kiértékelésére, a megvalósításhoz kapcsolódó team építésre és feladatterv összeállítására. Sikeresen birkózik meg összetettebb feladatok lebonyolításával, nyomon követésével.

7.2.3. *Attitűdje:*

7.2.3.1. *Idősödés és innováció*

- A hallgató törekszik a demográfiai folyamatokkal összefüggő problémák azonosítására, mélyebb megismerésére.
- Fontosnak tartja és támogatja az akadálymentesítés széleskörű megismertetését, megvalósítását.
- Támogatja és képviseli a közlekedés, közterületek, intézmények, hivatalok idősödő barát működését. Törekszik az idősödők életminőségének, biztonságának javítására.
- Elősegíti az önkéntesek bekapcsolódását az idősek számára szervezett támogató programokba.
- Terjeszti az innovatív szemléletet, a megismert innovatív példákat.

7.2.3.2. *Idősődéssel kapcsolatos szakpolitikák*

- A hallgató képviseli és terjeszti az aktív idősödés koncepcióját, támogatja a generációk közötti kapcsolatok erősítését.
- Figyelemmel kíséri az időskori szociális biztonságot érintő változásokat.
- Tájékozódik a tartós gondozás nemzetközi trendjeiről.

7.2.3.3. *Mentálhigiéné*

- A hallgató kor-barát (age-friendly) szemlélettel végzi munkáját.
- Képviseli és terjeszti a halálíg tartó fejlődés koncepcióját.
- Törekszik az autonómia lehető legtovább való megőrzésének támogatására az idősek körében.
- Képviseli az aktív idősödés integrációs elemeit, munkaerőpiaci jelentőségét.

- Mentálhigiénés szemlélettel törekszik a munka-higiéné megőrzésére, a kiégés-prevenció alkalmazására saját életében, és támogatja ebben munkatársait is. Képviseli a családi gondozók támogatásának szükségességét.

7.2.3.4. Projektmenedzsment

A hallgató törekszik a projektmenedzsment szemléletének alkalmazására munkájában, időszügi tevékenységeiben.

7.2.4. Autonómiája és felelőssége:

A végzett hallgató:

7.2.4.1. Idősödés és innováció

- A demográfiai folyamatok figyelembevételével végzi munkáját. Saját szakterületén a demográfiai kihívásoknak megfelelő, interdiszciplináris szemléletű stratégiákat dolgoz ki.
- Kapcsolatot tart a döntéshozókkal az akadálymentesítés gyakorlatának megvalósítása érdekében.
- Lehetőség szerint részt vesz már megvalósult jó példák adaptálásában, valamint új tervek kifejlesztésében, megvalósításában, nyomon követésében.
- Megoldásokat keres az idősek társadalmi integrációjának elmozdítására a technika nyújtotta eszközökkel, javaslatokat tesz ezek megvalósítására mikro, mezo és makro szinten is. Az időszüddökkel való munkában lehetőség szerint integrálja és alkalmazza a rendelkezésre álló legmodernebb technikai megoldásokat.
- Saját munkaterületén fenntartható és adaptálható innovatív elképzeléseket, stratégiákat dolgoz ki az időszüddéssel összefüggésben.

7.2.4.2. Idősödéssel kapcsolatos szakpolitikák

- Munkájával hozzájárul az aktív időszüddés és generációk közötti együttműködés helyi szintű megvalósításához. Saját szakmájának adottságait felhasználva előmozdítja az időszüddök munkaerőpiaci lehetőségeinek megerősítését, bővítését.
- Lehetőségei és szakmai kompetenciái szerint részt vesz a szociális biztonság megerősítésének programjaiban.
- Előmozdítja a tartós gondozásban részt vevő szakemberek, intézmények szakmai párbeszédét, saját szakmai kompetenciái szerint részt vesz a tartós gondozási rendszer fejlesztésében, megújításában.

7.2.4.3. Mentálhigiéné

- Aktívan képviseli az időszüddéssel járó fizikai változásokból fakadó kihívások figyelembe vételét a tervezési, stratégiai folyamatokban. Előmozdítja a prevenció megvalósulását, a kor-

barát integrációs törekvéseket, például az akadálymentesítés minél szélesebb körű alkalmazását.

- Tudatosan építi saját önismeretét, önreflexív módon építi be munkájába a személyiségfejlődéssel kapcsolatos alapismereteit.
- Támogatja az idősek lelki egészségvédelmét, részt vesz az időskori életfeladatokra való felkészülés céljából szervezett preventív programokon. Aktívan részt vesz az időskori életminőséget előmozdító szakmaközi párbeszédben.
- Lehetőségeihez mértén támogatja az idősödő korosztály munkaerőpiaci részvételét.
- Részt vesz kiegészítő-prevenációs programok megvalósításában. Támogatja a családi gondozók életminőségének javítását.

7.2.4.4. Projektmenedzsment

Előmozdítja az idősügy területén mentálhigiénés szemléletű projektek megvalósulását.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

8.1. Idősödés és innováció ismeretek: 10 kredit

Demográfia; Idősbarát lakás; Idősbarát város, idősbarát település; Technika, idősödés, gondozás

8.2. Idősödéssel kapcsolatos szakpolitikai ismeretek: 10 kredit

Aktív idősödés; Időskori szociális biztonság; Idősek gondozásához kapcsolódó szakpolitikák

8.3. Mentálhigiéné stúdiumok: 23 kredit

Tevékenységekísérés az idősekhez való személyes és társadalmi viszony tükrében; Az idősödés kihívásai és az élethosszig tartó személyiségfejlődés; Aktív idősödés, mentálhigiéné és munkaerőpiac

8.4. Projektmenedzsment ismeretek: 7 kredit

Projektmenedzsment alapjai

8.5. Szakdolgozati szakszeminárium: 10 kredit